

NEDELJA

NEDELJNI PREGLED VAŽNIJH DOGAĐAJA U SVETU NAFTI I GASA

1. novembar 2013

TREĆI KVARTAL KAKO KOME

[SEĆIN TRAŽI LUKE ...](#)

[ODGOVOR NA PAD PROFITA](#)

[WELCOME TO IRAN E&P](#)

[OMV: SUV IZVOR](#)

[...DOBIJA IZVOZ LNG-A](#)

[LAVROV UPOZORAVA EU](#)

[BREND VREDAN 37,4 MLRD.Š](#)

[LUKOIL NAPUŠTA HRVATSKU?](#)

MOSKVA – Rosnjeft je zatražio od predsednika Rusije saglasnost da kupi državnih 20% udela u kompaniji Trgovačka morska luka Novorosijsk (NCSP), objavio je 30. oktobra *Reuters*, uvidom u pismo koje je čelnik kompanije Igor Sečin 10. oktobra uputio Vladimiru Putinu. Rosnjeft nije želeo ovo da komentariše. Država planira da proda svoj udeo u NCSP pre isteka godine u okviru šireg plana privatizacije. Isti udeo žele ruski naftovodni operater Transnjeft i privatna

investiciona grupacija Summa, inače zajedno već vlasnici 50,1% NCSP-a, koji rukovodi lukama Novorosijsk i Primorsk na Baltiku. Ostatak akcija je u rukama manjih deoničara. Preko ove dve luke ide više od 'polovine ruske izvozne nafte.

MOSKVA – Rosnjeft je u trećem kvartalu ove godine prodao udeo od 9,9% u svojoj kompaniji TNK-BP neimenovanim kupcima za 97 milijardi rubalja, pokazuje jedan izveštaj koji je u okviru finansijskog i poslovnog raporta za to tromesečje objavila kompanija, prenose 29. oktobra *Vedomosti*.

MOSKVA – Rosnjeft je objavio u utorak da je u 3. kvartlu ostvario neto profit od 280 milijardi rubalja (8,8 mlrd.\$), što je 54% iznad zarade iz istog perioda 2012. Od toga je više od pola (167 mlrd.RUB) donela revaluacija poslova kompanije TNK-BP koju je Rosnjeft kupio u martu ove godine. Vrednost ukupnih prihoda u tom periodu iznosila je 1,36 biliona RUB, uz Ebidta od 303 mlrd.RUB. Proizvodnja nafte i drugih tečnih sirovina odskočila je na 4,19 miliona barela ekvivalenta nafte na dan od juna do septembra, prema 2,45 mb/d u istom periodu 2012. Proizvodnja prirodnog gasa porasla je za 16,2%, na 10,8 milijardi m³. *Upstream*

ШТА ПОКРЕЋЕ
ТАТИН АУТО?

Енергија живота

BAGDAD – Kompanija Gasprom njeft počeće prvu proizvodnju nafte iz iračkog mega polja Badra u martu iduće godine, tempom od 60.000 barela na dan (bd), saopštio je u četvrtak ministar nafte te zemlje. Abdul Karim Luaibi je dodao da se do 2017. očekuje da proizvodnja iz Badre dostigne 170.000 bd. **AP**

MOSKVA – Ruske kompanije Gasprom njeft i Novateka nameravaju da podignu na 4,9 milijardi dolara svoju ponudu za udeo italijanskih partnera Eni i Enel, u zajedničkoj naftno-gasnoj kompaniji Sever Energia, koja posluje na poluostrvu Jamal. Prema pisanju lista **Kommersant** i agencije **Reuters**, te dve ruske kompanije su rešene da konkurišu Rosnjeftu, u borbi za udeo Italijana u kompaniji koja bi do 2017. trebalo da proizvodi 36 milijardi kubika gasa i tečnih sirovina.

LONDON – Kompanija BP zabeležila je u 3. kvartalu veliki pad profita, uprkos rasta ukupnog prometa, ali je odlučila da poveća dividende i počne otkup sopstvenih akcija, što su pozdravili akcionari britanskog kolosa, javljaju **agencije**. Profit u tri meseca do 30. septembra bio je nešto ispod 3,6 milijardi dolara, u poređenju sa preko 5,3 mlrd.\$ iz trećeg kvartala 2012. Ovo se dogodilo uprkos toga što je vrednost ukupnih prihoda u istom periodu porasla, ali nedovoljno da nadomesti skok troškova nabavke u posmatranom razdoblju na 76,6 mlrd.\$, sa lanjskih 69,4 mlrd.\$ (Foto: CEO Bob Dudley)

LONDON – Vrednost akcije Royal Dutch Shell-a pala je za bezmalo 5% u četvrtak, sa podatkom da je zarada kompanje u 3. kvartalu pala ispod prognoza – na 4,5 milijardi dolara, sa 6,6 mlrd.\$ u istom periodu lane. Pad se prvenstveno pripisuje slabim rezultatima u sektoru prerade. (Foto: CEO Peter Voser) **WSJ**

RIM – Kompanija Eni je u sredu smanjila procenu proizvodnje nafte i gasa za 2013. zbog problema sa poslovima u Libiji i Nigeriji, pa je radi kompenzacije ulagačima najavio reotkup akcija u vrednosti 6 milijardi evra. Enijev neoporezovani profit za 3. kvartal pao je 29,4%, na 1,17 milijardi evra, rekao je izvršni direktor kompanije Paolo Scaroni (foto). U trećem kvartalu kompanija je zabeležila pad proizvodnje ugljovodonika od 3,8% u odnosu na isti lanjski period, na 1,38 miliona barela ekvivalenta nafte. **Reuters**

OSLO – Kompanija Statoil (foto: CEO Helge Lund) zabeležila je 6% manji profit u 3. kvartalu ove, u odnosu na isti period 2012. godine, zbog manje proizvodnje i cena gasa, ali su rezultati osetno bolji nego u 2. tromesečju 2013. Neto dobit u minulom kvartalu iznosila je 13,7 milijardi kruna (Nkr) (2,33 mlrd.\$), što je tri puta više od 4,3 mlrd. Nkr zarađenih u drugom tromesečju ove godine, kada su cene bile osetno nepovoljnije. **Upstream**

PARIZ - Neto dobit francuskog Totala (foto: CEO Christophe de Margerie) u 3. kvartalu pala je 10%, na 2,8 milijardi evra, dok su ukupni prihodi manji za 6% u odnosu na juli-septembar 2012. i iznose 46,7 mlrd.€. Rafinerijska marža srozana je u istom periodu za 79%, prenosi **AP**.

TEHERAN – Iran će narednih šest meseci doneti nove, bolje uslove za inostrane investitore u E&P nafte u toj zemlji, uključujući i ugovore o podeli proizvodnje, objavilo je u utorak resorno ministarstvo. Novi ministar nafte Bijan Zanganeh je odmah po dolasku na taj položaj u avgustu najavio proces revizije odredbi u naftnim ugovorima, kako bi ohrabrio inostrane investicije. Iran je ranije zahtevao od inostranih kompanija da u celini finansiraju prejekte, koje posle kompletiranja predaju na rukovođenje vladi, a ona im kompenzuje uložena sredstva isporukama proizvedene nafte i gasa, potseća **Reuters**.

OSLO –OMV je doživeo neuspeh i sa svojom drugom bušotinom u norveškim vodama Barendovog mora, na samo pet kilometara od nedavno pronađenog Statoilovog polja Johan Castberg. Norveški naftni direktorat (NPD) objavio je u ponedeljak da je izvor na dubini od 2.454 metara „klasifikovan kao suv, sa tragovima nafte“. OMV je saopštio da napušta izvor. **Upstream**

HAMBURG – Pad uvoza biodizela iz Argentine i Indonezije u Evropu, kao posledica plana Brisela da uvede anti-monopolske carine tim zemljama, povećala je potražnju ingredenata za biogoriva u Evropi i povećala proizvodnju unutar EU, objavio je Oil World. EU je uvezao do sada u 2013. 495.000 tona biodizela iz Argentine, naspram 1,27 miliona tona u prvih 10 meseci 2012, navodi istraživačka firma iz Hamburga. Anti-dampinške carine na argentinski biodizel, u rasponu od 217 do 246 evra po tonibi mogle stupiti u dejstvo krajem novembra i od 122 do 179 evra po toni isporuka iz Indonezije, piše Oil World. Trenutno su, od maja, na snazi privremene tarife. **Bloomberg**

Снага
природе

Партнерство са природом
трајна је **ИНВЕСТИЦИЈА**

MOSKVA – Vlada Rusije u sredu je usvojila i poslala u parlamentarnu proceduru nacrt zakona o liberalizaciji izvoza LNG-a, što je trenutno isključivo odobreno državnom Gaspromu. „Moramo pokazati da smo konkurentan i pouzdan snabdevač izvora energije“, rekao je na sednici kabineta premijer Dmitrij Medvedev. *Wall Street Journal* potseća da ruske kompanije Novatek i Rosnjeft planiraju LNG projekte primarno namenjene izvozu na azijsko tržište i dodaje da je Gasprom lobirao protiv liberalizacije uvoza i planira gradnju novog LNG pogona blizu pacifičke luke Vladivostok.

MOSKVA – Evropska unija nameće projekat Trans-kaspijskog gasovoda Azerbejdžanu i Turkmenistanu, izjavio je u ponedeljak šef ruske diplomatije Sergej Lavrov. On je u govoru na tehnološkom fakultetu u Mosvi rekao da „ruski evropski partneri pri tom zanemaruju činjenicu da ta pitanja „treba, mogu i žele ... da reše kaspijske države, a ne Brisel“. Od raspada Sovjetskog saveta, pet priobalnih zemalja nastoje da dogovore pravni status i podelu voda, počev od odredbe da li se radi o moru, ili jezeru, što predodređuje i varijantu rešenja. EU i SAD uporno promovišu projekat Trans-kaspijskog gasovoda ne uzimajući u obzir stavove ostale tri države, prenosi *Trend*

MOSKVA – Gasprom je dao Ukrajini rok da do 1. oktobra izmiri neplaćeni deo računa za uvezeni gas u avgustu od 880 miliona dolara. „Situacija su ukrajinskim plaćanjima za gas je stigla do tačke ključanja“, rekao je u utorak čelnik Gasproma Aleksej Miler na sastanku sa ruskim

premijerom Dmitrijem Medvedevim. „Ukoliko ne bude reakcije (iz Naftogaza), moraćemo da pređemo na režim avansnog plaćanja“, citira Milera *International Business Times*. Budući da takva opcija direktno proizilazi iz ugovora, ona je prilično moguća, mada bi to zakomplikovalo situaciju, rekao je

Medvedev, a prenela agencija *Itar-Tass*. Miler je dodao i da je Gasprom sa svoje strane platio Ukrajini unapred milijardu dolara (726 mil.€) z prava transporta gasa preko teritorije te zemlje do evropskih tržišta.

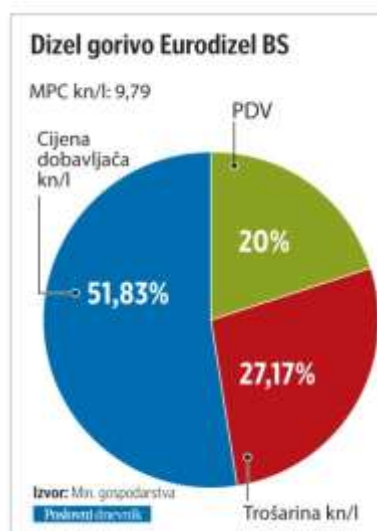
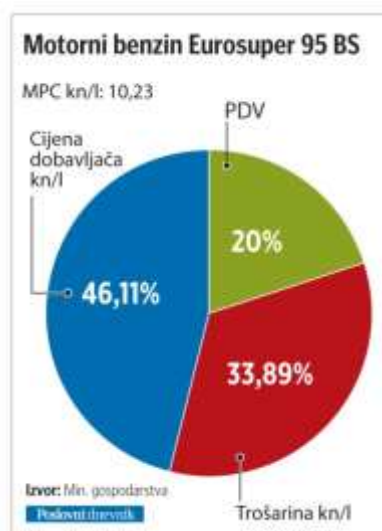
SOFIJA – Bugarski potrošači dobijaće gas po jeftinijoj ceni kada u decembru 2015. ta zemlja prva dobije ovaj energent gasovodom Južni tok, rekao je u četvrtak u Sofiji čelnik Gasproma Aleksej Medvedev obeležavajući početak gradnje bugarske sekcije gasovoda. Projekat Južni tok je najvažniji element energetske nezavisnosti čitavog evropskog kontinenta, dodao je on posle sastanka sa bugarskim premijerom Blagojem Orešarskim **FOCUS**.

NJUJORK – Gasprom je proglašen za ubedljivo najjači ruski brend, vredan 37,4 milijardi dolara, pokazuje ove nedelje objavljena studija njujorške konsultantske firme Interbrand. Brend gasnog kolosa vredi bezmalo polovinu ukupne vrednosti 40 drugih ruskih brendova obuhvaćenih studijom. Na drugom i trećem mestu su ruski telekomunikacioni giganti MTS i Beeline, čiji su brendovi procenjeni na šest, odnosno 4,8 milijardi dolara. **RIA Novosti**

LJUBLJANA – Gasprom želi da poveća kapacitet slovenačkog ogranka gasovoda Južni tok sa ranije planiranih osam, na preko 30 milijardi kubnih metara godišnje, izjavio je čelnik slovenačke gasovodne kompanije Plinovodi, Marjan Ebarlinc. Plinovodi je partner Gasproma u zajedničkom ulaganju Južni tok Slovenija, sa kojim treba da rukovodi 266 km dugim krakom od mađarsko-slovenačke, do granice Slovenije sa Italijom. U prvoj fazi bi se mogli koristiti postojeći slovenački gasovodi, ali za veći kapacitet će biti potrebno postaviti nove cevi. Veći kapacitet zahtevaće izdavanje novih dozvola, što – prema rečima Eberlinca – može da potraje »neverovatno dugo«. Investicije u slovenačku sekciju inicijalno su procenjene na 1,1 mlrd.evra. Konzorcijum South Stream treba da finansira 70% ulaganja, a partneri u zajedničkom ulaganju po 15%. Aleksandar Siromjatin, zamenik direktora projektnog sektora u Gaspromu, rekao je tokom prošlonedeljne debate u Ljubljani, da su sekcije u Srbiji i Bugarskoj određene za prioritetne projekte o specijalnog značaja. Najveća nepoznanica u čitavom projektu je zahtev Gasproma da South Stream dobije izuzeće od EU energetske regulative koja zahteva razdvajanje poslova proizvodnje i prodaje, od transporta energenata unutar jedne kompanije na području EU. Dijalog između Gasproma i Evropske komisije je počeo, rečeno je na skupu u Ljubljani, ali Siromjatin nije želeo da komentariše njihov tok, izjavivši jedino da ruska kompanije čeka na odgovor na svoju poslednju ponudu, piše *The Slovenia Times*

ZAGREB – Cena litre benzina ili dizela u Hrvatskoj jeftinija je od cene litre flaširane vode, ako se

izuzmu državni porezi i akcize, cijena litre benzina ili dizela još uvijek je jeftinija od maloprodajne cijene litre flaširane vode, prenosi *Poslovni pregled* prikaz ovog sektora hrvatske naftne privrede, objavljen u okviru ononedelnog Energy Market Forum. Od 10,20 kuna koje za litar eurosupera 95 plati hrvatski potrošač, punih 5,5 kuna uzima država kroz PDV i akcize, a tek nešto manje u ceni

dizela. Rast tih davanja direktno je uticao na smanjenje profitnih marži, pa su one danas u Hrvatskoj među najnižima u Evropi. Prema podacima Europe Energy Portal, profitne marže na dizelu i benzinu u Hrvatskoj najniže su u EU, čak 50 % manje nego u Mađarskoj ili Češkoj i dvostruko manje nego u Austriji. Drugim rečima, rečeno, na svakoj litri benzina naftna kompanija u Austriji će zaraditi dvostruko više nego u Hrvatskoj.

ZAGREB - Zbog rasta akciza na gorivo i sve niže profitabilnosti poslovanja u Hrvatskoj, u kojoj je liberalizacija tržišta naftnih derivata tek na papiru, Lukoil ozbiljno razmišlja o tome da zaustavi planirane investicije u toj zemlji, najavio je Nikolaj Ivčikov, direktor Lukoila Hrvatska na Energy Market Forumu, 30. oktobra u Zagrebu . Ruski Lukoil drži oko 7 % tržišnog udela u Hrvatskoj, gde je lani ostvario promet od 1,67 milijardi dolara i platio 260 miliona poreza. "Nije isključeno da zbog politike Vlade odložimo investicije, prvenstveno zbog visokih akciza, kao i komplikovane birokratije, sistema regulacije i nejasnih smernica hrvatske privrede i promovisanja monopolista. Hrvatska vlada treba da odluči hoće li cene goriva određivati tržište, ili regulatori", istakao je Ivčikov. I ostali učesnici panela složili su se da je, uz negativne tržišne faktore, državna politika, dovela do toga da čak i najveći distributeri naftnih derivata u Hrvatskoj proteklih godina posluju na rubu profitabilnosti. S druge strane, ulaskom Hrvatske u EU, znatno su ublaženi mehanizmi kontrole kvantiteta i kvaliteta uvezenih proizvoda. Stoga bi cilj državne politike u narednom periodu morao biti usmeren ka pronalasku novih modela cenovne politike na tržištu naftnih derivata koji bi osigurao predvidljiv poslovni okvir za distributere, prenosi croenergo.eu

BOSANSKI BROD - Rafinerija nafte Bosanski Brod je u periodu januar-septembar zabeležila gubitak od 30,8 miliona KM (15,7 miliona evra), prema 16,1 milion KM gubitaka u istih devet meseci 2012. Time se ukupni akumulirani gubitak kompanije, koji je na kraju 2012. iznosio 455, 1 milion KM, popeo na oko 486 miliona KM, preneo je portal

Indikator.ba.

**ЗА ЕФИКАСНИЈЕ
И СИГУРНИЈЕ ПОСЛОВАЊЕ**
КВАЛИФИКОВАНИ ЕЛЕКТРОНСКИ СЕРТИФИКАТИ ПКС

Привредна комора Србије омогућила је својим члановима, свим привредним субјектима бесплатно издавање квалификованих електронских сертификата, помоћу којих можете из своје канцеларије да поднесете ПДВ пријаву, проверавате финансијски рејтинг свог и предузећа са којима сарађујете, оглашавате понуду и тражњу, поднесете царинску декларацију, пријаву и одјаву запослених.

Ова напредна, савремена и јединствена услуга Привредне коморе Србије омогућава предузећима и пословним људима сигурно електронско пословање, смањење трошкова, поједностављење процедура и повећање ефикасности у раду.

pkzca@pks.rs www.pks.rs/ca

У НАЈБОЉЕМ ИНТЕРЕСУ СРПСКЕ ПРИВРЕДЕ
www.pks.rs

 **ПРИВРЕДНА
КОМОРА
СРБИЈЕ**

